

en vis Udsigt til, at naar der var gaaet 15 Maanedes og Vinteren igen nærmede sig, vilde man finde, at der nu var ofret tilstrækkeligt af Menneskeliv, ødelagt tilstrækkeligt af Værdier og anvendt Penge nok til, at man nu havde faaet nok af Krigen. Hvis det altsaa sker, at Krigen standser efter 15 Maanedes Forløb — jeg vil atter betone, at det er et meget tvivlende „hvis“, jeg her benytter mig af —, vilde jeg antage, at Danmarks af Verdenskrigen foranledigede Udgift vil være 70 Mill. Kr. Det er naturligvis et meget stort Beløb, men, som jeg tidligere har sagt, hvis det kun vil dreje sig om Penge, vil der neppe være nogen Dansk, som ikke vil mene, at vi er sluppet billigt, selv om det bliver 70 Mill. Kr., der skal betales.

Til disse 70 Millioner Kroner vil Statslaanet som saadant ikke slaa til, for det første fordi det i og for sig kun er 60 Millioner, for det andet fordi jeg ikke tør regne til denne store Udgiftsdækning de 5 Mill. Kr., som falder paa hvert af de to Finansaar, 1915—16 og 1916—17, og som gaar ind i det almindelige Budget og derfor i og for sig ikke kommer Statskassen til gode. Hertil kommer, at der ikke indkommer 60 Mill. Kr., men kun omtrent 55 Mill. Kr., idet Kurstabet maa trækkes fra, Den Sum, der vil være til Raadighed, vil derfor kun være omtrent 45 Millioner, og der vil altsaa mangle omtrent 25 Mill. Kr. Jeg skulde imidlertid mene, at Kassebeholdningen og Reservefond kunde stille de 10—15 Mill. Kr. af dette Beløb. Der vil altsaa mangle endnu omtrent 10 Mill. Kr. Hvis alt gaar vel og jeg tør gaa ud fra, at Forholdene her i Danmark fortsættes paa samme Maade, som de har været i Krigens første 7 Maanedes, vilde der vel nok være Udvej til at skaffe de manglende 10 Mill. Kr. til den Tid uden Forøgelse af Skattebyrden for Befolkningen. Men det er naturligvis kun en Hypotese. Der er Mulighed for, at der indtræder meget værre Forhold for Danmark i økonomisk og finansiel Henseende, og der er Mulighed for, at Krigen fortsættes ud over den anførte Tid. Her mener jeg, at selv en Finansminister har Lov til at udtale, at det i Øjeblikket ikke kan siges, hvorledes han da vil kunne stille sig. Jeg antager, at ikke nogen Finansminister i noget Land i Europa kan vide, hvorledes han vil stille sig til den Tid, i alt Fald vil jeg tilstaa min Uformuenhed til i dette Øjeblik at afgøre, hvorledes man skulde afhjælpe den

finansielle Nød, der vilde komme, naar Krigen strakte sig ud over den Tid.

Jeg mener hermed at have besvaret nogenlunde det ærede Medlems Spørgsmaal, idet jeg i øvrigt henviser til, at jeg under Generaldebatten ved tredje Behandling af Finanslovsforslaget skal gøre nærmere Rede for vor hele finansielle Stilling.

Det var altsaa det første Omraade, hvor man har tiltraadt min Hovedbetragtning, at vi ikke nu skulde skaffe flere Midler til Veje end det, som var nødvendigt til at forrente og afdrage Statslaanet, og ikke optage Spørgsmaalet om en forøget Skattebyrde her i Landet, før man havde Klarhed over, om der behøvedes mere, og hvad der da behøvedes. Med det samme mener jeg at have besvaret det Spørgsmaal, som det ærede Medlem fra Frederiksberg indirekte stillede til mig, hvorledes jeg, hvis jeg til den Tid var Finansminister, vilde stille mig til en da mulig Beskatning. Det kan jeg ikke svare paa, før jeg ved, om en saadan Beskatning overhovedet er nødvendig, og i hvilket Omfang den vil være nødvendig.

Min anden Hovedbetragtning var, at man skulde søge at indvinde Pengene ved direkte Skat, og jeg glæder mig over, at et saa indsigtfuldt Medlem som det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) har givet mig ganske Ret paa dette Punkt, og at han ligesom jeg betonedes Umuligheden af at skaffe dem paa anden Maade. Vi var, forekommer det mig, her fuldkommen enige og ligeledes enige om, at der ikke vilde være nogen finanspolitisk Mulighed for at komme frem ad den Vej, som man kan kalde Luksusbeskatning, at en saadan Beskatning dels intet vilde give af Betydning, dels vilde fremkalde en Principstrid, som alle er enige om i Øjeblikket bør undgaaes.

Jeg skal derefter vende mig til de enkelte Lovforslag og gøre nogle Bemærkninger til de fra forskellige Sider fremsatte Udtalelser, idet jeg dog maa mene, at der neppe er Anledning for mig til at komme meget dybt ind paa Enkeltheder, da man kan vente, at disse Lovforslag vil blive behandlet i et Udvalg og, saa vidt jeg endnu kan vide, behandlet velvilligt fra alle Sider. Der bliver da, synes det mig, mindre Grund til en vidtgaaende Udvikling og Betragtning af Enkelthederne, men jeg skylder alligevel at gøre nogle Bemærkninger om enkelte Udtalelser, der er fremkommet. Den ærede Ordfører for Venstre (N. Neergaard) begyndte med at